

hiragana

ん	わ	ら	や	ま	は	な	た	さ	が	あ
n	wa	ra	ya	ma	ha	na	ta	sa	ka	a
		り		み	ひ	に	ち	し	き	い
		り		mi	hi	ni	chi	shi	ki	i
		る	ゆ	む	ふ	ぬ	つ	す	く	う
		ru	yu	mu	fu	nu	tsu	su	ku	u
		れ		め	へ	ね	て	せ	け	え
		re		me	he	ne	te	se	ke	e
	を	ろ	よ	も	ほ	の	と	そ	こ	お
	o	ro	yo	mo	ho	no	to	so	ko	o

ひらがな

katakana

シ	ワ	ラ	ヤ	マ	ハ	ナ	タ	サ	カ	ア
n	wa	ra	ya	ma	ha	na	ta	sa	ka	a
		リ		ミ	ヒ	ニ	チ	シ	キ	i
		ル		ム	フ	ヌ	ツ	ス	ク	u
		レ		メ	ヘ	ネ	テ	セ	ケ	e
		ロ	ヨ	モ	ホ	ノ	ト	ソ	コ	o

カタカナ

Uttalsguide

Generellt sett har japanskan ett 'lätt anslag'. Förutom de fem första vokalljuden ska de övriga ljuden ses som en enhet. Dessa enheter, eller om man vill 'ljudpaket', kallas för *mora* (morae eller moras i plural), och alla morae har samma längd i japanskan, oavsett om det är **i** eller **mo**. En mora är *inte* samma sak som en stavelse. Det gör japanskan till ett ganska rytmiskt språk: varje mora är som ett 'taktslag' kan man säga. Försök till exempel att säga *ko-n-ni-chi-wa* (det betyder 'god dag'), och slå samtidigt takten. Ordet innehåller fyra stavelser, skulle vi säga, men det är fem morae, som alla har samma taktvärde. Eller försök med *a-ri-ga-to-u* (betyder 'tack', och uttalas a-ri-ga-tå-å, trots att det sista mora skrivs som ett 'u'). Det har också fyra stavelser, men fem morae. Vissa ljud är ibland undertryckta, som 'u' i ordet *de-su* (vilket betyder 'är'): det låter som de-s.

Ni kommer att få höra mer om mora, stavelser och annat vid den första fonetikföreläsningen den 4 september. Då kommer ni också att få träna praktiskt på uttalet. Öva själv på att läsa *hiragana*, med ett så gott uttal som det går. Försök sedan börja lära dig skriva *hiragana*. Det börjar vi med i kapitel 1. Titta sedan på *katakana*. Det kommer i kapitel 2 i boken! I kapitel 1 och 2 finns det bokstäver utskrivna som en hjälp, men från och med kapitel 3 så kommer uttalet av alla *kanji* att anges med *hiragana*, så efter någon vecka bör alla kunna läsa *hiragana* hjälpligt.

Textboken och arbetsboken, *Genki I*, är beställd till Akademibokhandeln i Frescati (Stockholms universitet, huvudcampus), och med boken följer det en CD-ROM-skiva med MP3-filer.

a som i 'anka'	i som i 'inte'	u som i 'upp'	e som i 'enkel'	o som i 'Oskar'
ka som i 'Kalle'	ki som i 'kille'	ku som i 'kulle'	ke som i 'kettle' (eng.)	ko som i 'kompis'
sa som i 'saft'	shi som i 'killing'	su som i 'suck'	se som i 'seven' (eng.)	so som i 'sån'
ta som i 'taffel'	chi som i 'chip' (eng.)	tsu som i 'tsunami'	te som i 'tenn'	to som i 'tomte'
na som i 'natt'	ni som i 'nicka'	nu som i 'nummer'	ne som i 'never' (eng.)	no som i 'nån'
ha som i 'hammock'	hi som i 'hitta'	fu nästan som i 'full', men 'f'-ljudet ska inte vara så tydligt. Placera tänderna i överkäken våldigt lätt mot underläppen, knappt så att de nuddar.	he som i 'hem'	ho som i 'holk'
ma som i 'mamma'	mi som i 'miss'	mu som i 'musse'	me som i 'mest'	mo som i 'mossa'
ya som i 'jaså'	(finns ej)	yu som i 'ljung'	(finns ej)	yo som i 'jobb'
Nästa rad kräver lite förberedande förklaring. Det som anges som 'r' är ett ljud som ligger omkring 'r', 'l' och 'd'-ljuden. Placera tungspetsen <i>lätt</i> mot gommen, ungefär mitt emellan de platser där du normalt formar 'r'- respektive 'l'-ljud. Ljudet ska varken vara R eller L, utan någonting mitt emellan. Prova med att byta ut R mot L, och försök hitta ett mellanläge.				
ra som i 'rask'	ri som i 'risk'	ru som i 'rumpa'	re som i 'remsa'	ro som i 'rom'
wa ungefär som 'va', men mer som 'åa'.	(finns ej)	(finns ej)	(finns ej)	o låter som 'o' högst upp. Detta ljud var ursprungligen mer som 'wo' (se 'wa'), men i modern japanska uttalas det 'å'
n kan uttalas både som 'n' och 'm', beroende på vad som kommer efter.	(finns ej)	(finns ej)	(finns ej)	(finns ej)